

Arbetspensionsanstalternas bokslutsuppgifter 2007

Hur har arbetspensions-
pengarna placerats
– i klasser?
Reijo Vanne
12

Första placeringsåret
under ArPL-eran gick
rimligt bra
Seija Lehtonen
14

Arbetspensions-
anstalternas nyckeltal
Barbara D'Ambrogi-Ola
15

Arbetspensions-
försäkringsbolagens
bokslutssiffror
Mika Tapanainen
16

Nio termer
18

Hur har arbetspensionspengarna placerats – i klasser?

I många arbetspensionsförsäkrars årsredovisningar finns en förteckning över alla enskilda placeringar. Tillsammans bildar de en uttömmande redogörelse för hur arbetspensionspengarna har allokerats.

I början av år 2007 trädde stora ändringar i kraft i de lagar som reglerar beräkningen av pensionsförsäkrarnas solvensgräns och täckningen av ansvarsskulden inom den privata sektorn. I den nya lagen förutsätts det att försäkrarna klassificerar varje förmögenhetsobjekt i någon av de fem huvudplaceringsgrupper som definieras i samma lag och i någon av deras sammanlagt 20 undergrupper.

Placeringsgrupperna skiljer sig från varandra i fråga om den förväntade avkastningen och spridningen av avkastningen. Dessutom har det fastställts korrelationer mellan avkastningarna mellan huvudplaceringsgrupperna.

Riskklassificeringen av placeringsobjekten

I motiveringen till lagförslaget och i lagen förutsätts att placeringarna klassificeras i den grupp som bäst motsvarar placeringens risk, även om placeringsobjektets juridiska form avviker från den. Styrelserna för pensionsförsäkrarna ska besluta om grunderna för klassificeringen och bifoga dem till placeringsplanen.

När placeringarna har klassificerats, fastställs solvensgränsen, dvs. solvenskravet i procent av pensionsansvaret, med en räkneformel som nämns i lagen. I formeln placeras placeringsgruppernas andelar enligt klasserna samt de förväntade avkastningsvärdena, spridnings- och korrelationstalen samt övriga parametervärden för respektive placeringsgrupp.

Här är det inte möjligt att definiera placeringsgrupperna i detalj eller lista upp avkast-

ningsförväntningarna och spridnings- och korrelationsvärdena. De fem huvudgrupperna för placeringarna är

1. penningmarknadsinstrument, dvs. sådana i euro angivna skuldförbindelser jämte ränta som förfaller inom ett år (fyra undergrupper, varav det i tre ställs som villkor att emittenten finns inom OECD-/EES-området)
2. masskuldebrev och skuldförbindelser i euro som inte förfaller inom ett år (fem undergrupper, varav fyra med villkoret att emittenten kommer från OECD-/EES-området)
3. fastigheter (fyra undergrupper, varav tre med villkoret att fastigheten finns inom OECD-/EES-området)
4. aktier (tre undergrupper, varav två med villkoret att sammanslutningens hemort är inom OECD-/EES-området eller att offentlig handel med aktierna bedrivs i en EES- eller OECD-stat)
5. diverse placeringar (fyra undergrupper, bland annat ränteplaceringar som motsvarar de två första grupperna men inte är angivna i euro)

Solvensklassificeringen av placeringsobjekt regleras förutom i lagen även i Försäkringsinspektionens bestämmelser och föreskrifter. Pensionsförsäkrarna lämnar uppgifterna om fördelningen av tillgångarna till Försäkringsinspektionen. Hittills har det inte funnits tillgång till offentliga uppgifter om fördelningen av

medlen. Det kommer att förändras i och med att Försäkringsinspektionen på hösten 2008 kommer att publicera en statistik om fördelningen av medlen vid utgången av år 2007.

Andra klassificeringar

Inom den privata sektorn torde den klassificering som används vid beräkningen av solvensgränsen vara den med tanke på verksamhetens viktigaste klassificeringen, men den är ingalunda den enda. På grund av dess stora vikt uppfattar visserligen utländska och kanske även finländska placeringskonsulter och motsvarande situationen så att klassificeringen enligt solvenslagen används i all statistik över arbetspensionsfonderna som erbjuds i Finland.

En klassificering bygger på Försäkringsinspektionens bestämmelse om fördelningen av placeringar i avsnittet om nyckeltal i noterna till den privata sektorns pensionsförsäkrars bokslut. På dessa noter grundar sig t.ex. punkten ”fördelningen av placeringarna” i tabellerna i denna sammanställning av bokslut. I denna klassificering spelar placeringens valuta eller geografiska allokering ingen roll.

Den statistik över allokeringen av den privata och den offentliga sektorns arbetspensionsmedel efter gruppen av försäkrare som kvartalsvis publiceras på Arbetspensionsförsäkrarna TELAs webbplats följer i fråga om klassificeringen av placeringsslagen huvudsakligen klassificeringen i noterna till boksluten.

Grundmaterialet till TELAs kvartalsstatistik, dvs. placeringsbestandsstatistiken, insam-

las med en mer detaljerad klassificering, som i tiderna togs fram i en arbetsgrupp med representanter för Finlands Bank, Statistikcentralen, Försäkringsinspektionen, Finansbranschens Centralförbund (dåvarande Försäkringsbranschens Centralförbund) och TELA. Även i fråga om detta verkar Finlands Bank som en del av Europeiska Centralbanken (ECB) och som nationell operationaliserare av de informationsbehov som standardiserats där.

I noterna till boksluten finns ingen regional klassificering av placeringarna, men i TELAs statistik finns en indelning i placeringar i Finland, övriga länder inom eurovalutaområdet och länder utanför eurovalutaområdet. Den regionala indelningen är alltså rätt grov, men den betjänar t.ex. ECB:s behov i tillräcklig mån.

Senast har den statistik som TELA publicerar utökats med en "korstabellering" av masskuldebrev enligt emittenten (offentligt samfund, finansinstitut, företag) och regionen. I klassen aktieplaceringar, som i noterna till boksluten och TELAs statistik i praktiken innehåller allting utöver ränteplaceringar och fastigheter, har tillagts en indelning enligt en noggrannare placeringsslag (aktie, aktiefond, hedgefond osv.) och i viss mån även enligt region.

På TELAs webbplats publiceras halvårsvis också tabeller över avkastning/risk om de olika försäkrarna. Tills vidare har det publicerats tabeller endast över de åtta största arbetspensionsförsäkrarnas placeringar. De åtta representerar både den privata och den offentliga sektorn. I tabellerna över avkastning/risk är klassificeringen mer detaljerad än i den kvartalsvisa allokeringssstatistiken och samtidigt har man eftersträvat klasser som internt är så homogena vad gäller avkastnings- och risknivån som möjligt.

Därutöver använder arbetspensionsförsäkrarna internt olika klassificeringar i sina rapporter. Internationella organisationer (OECD, ISSA) har sina egna klassificeringar, som ska passa ihop med systemen i alla medlemsländer. Utländska placerare, såsom pensionsfonder, har sina egna klassificeringssätt, som inte nödvändigtvis är standardiserade, åtminstone inte i förhållande till varandra.

Om man emellertid vill jämföra finländska

arbetspensionsplacerare med motsvarande utländska aktörer, bör man ta reda på vad de olika klasserna innehåller.

Problem med klassificeringen

Det är ett problem i sig att det finns flera klassificeringar som används allmänt. Klassificeringarna har naturligtvis uppstått på grund av olika informationsbehov som dessutom förändras med tiden.

Exempel: Den viktigaste grunden för klassificeringen av placeringar är bedömningen av avkastningsförväntningen och totalrisken hos en placeringsportfölj enligt solvenskravet eller på ett ännu noggrannare beräkningssätt.

Placeringsobjekt kan buntas ihop med detta som utgångspunkt, vilket innebär t.ex. att det lönar sig att kombinera skyddande derivatinstrument med det objekt vars avkastning ska skyddas med derivatinstrumentet. Om man dock av en eller annan orsak vill veta i hur stor utsträckning derivatinstrument används, behövs en ny klassificering.

Placeringsobjekten och i synnerhet deras tonvikt ändras. Ännu för tjugo år sedan var åter- eller försäkringspremielånen ett viktigt slag av placeringar och samhällsansvarig verksamhet, eftersom de ansågs ha en sysselsättande effekt. Nu kan återlåningen inte längre urskiljas i diagram över fördelningen av placeringsslagen.

Nu handlar den offentliga debatten om arbetspensionsplaceringarna till 95 procent om hedgefonder, fastän deras andel av placeringarna är fem procent. En beskrivning av de "långa linjerna" inom placeringsverksamheten kräver en annan klassificering än en diskussion av dagsaktuella teman.

Ännu för en tid sedan handlade debatten om placeringar i Finland. Placeringsobjekten kan indelas regionalt bl.a. enligt emittentens hemland. I fråga om aktie- och räntefonder är en sådan regionindelning skenbar. En finländsk fond kan placera alla sina tillgångar utomlands. I TELAs statistik i Finland eftersträvas därför en regional indelning som utgår från vilket område placeringarna hänförs till, dvs. en aktiefond klassificeras enligt de företags hemort i vilkas aktier fonden har placerat. På en öppen inter-

nationell marknad har företagens hemort dock inte alltid något samband med hur dess affärsverksamhet, påverkan och risker fördelas mellan olika regioner.

I utländska placerares klassificeringar ingår vanligtvis en klass som kallas "alternativa placeringar". Till alternativa placeringar räknas löst definierat alla andra än ränteplaceringar och börsnoterade aktier eller alla placeringar vilkas risk avviker från både ränte- och aktieplaceringars risker. Det innebär att bl.a. icke-likvida placeringar är alternativa. Alternativa placeringar är t.ex. fastigheter, kapitalplaceringar och icke-noterade aktier, hedgefonder, råvaror och infrastrukturplaceringar.

Ur finländskt perspektiv är det antagligen svårast att förstå att fastigheter hör till alternativa placeringar, eftersom de åtminstone före finländska pensionsplacerare har varit en traditionell del av placeringsportföljen. Direkta fastighetsplaceringar är icke-likvida, men man kan fråga sig hur det i de internationella klassificeringarna till slut går med olika indirekta fastighetsplaceringar, som är mer eller mindre likvida och vilkas risk också i övrigt påminner om aktierisk?

Hanteringen av fastigheter och lån som beviljats för dem är ett exempel på ett problem som härrör från att två egenskaper kombineras i klassificeringen.

Åtminstone i noterna till boksluten och i TELAs placeringsbestandsstatistik räknas lån till "egna" bostads- och fastighetsbolag som fastighetsplaceringar, men så görs inte enligt den internationella standarden för finansräkenskaper.

I alla ovan nämnda sammanhang anges placerings värde som verkligt värde eller marknadsvärde. Inom den privata sektorn upprättas dock resultat- och balansräkningen med bokförda värden enligt social- och hälsovårdsministeriets förordning. Tidsserier med marknadsvärden finns tillgängliga från de ca tio senaste åren, men från tidigare år finns endast belopp enligt bokförda värden att tillgå.

Reijo Vanne

Artikelförfattaren är utvecklingschef vid Arbetspensionsförsäkrarna TELA

Första placeringsåret under ArPL-eran gick rimligt bra

Den första hälften av år 2007, som på alla sätt var fullt av utmaningar, gynnade aktieplaceringar, medan resten av året närmast präglades av osäkerhet, i synnerhet i aktieplaceringarna. Trots det kan uttryckligen årets första hälft väl anses ha räddat arbetspensionsbolagens placeringsintäkter så att de nådde upp till den positiva sidan. Det påverkades också av den placeringsreform som trädde i kraft i början av år 2007.

Placeringsreformen gjorde det möjligt att öka aktieplaceringarna och på så sätt uppnå god avkastning. Olika slag av aktier utgjorde 46 procent av arbetspensionstillgångarna vid slutet av år 2007, inom den privata sektorn till 40 procent. Andelen noterade aktier var 38 procent av samtliga tillgångar och 31 procent av den privata sektorns tillgångar.

Pensionsanstaltarnas pensionstillgångar och solvens

I början av år 2007 uppgick pensionsfonderna till 114,5 miljarder euro och vid årets slut till 122 miljarder euro. Placeringsbeståndet ökade alltså i rimlig utsträckning trots att placeringarnas värde sjönk mot årets slut. Solvensen är fortfarande god trots att placeringsåret var litet sämre än året innan. Verksamhetskapitalet, dvs. bufferten mot placeringsrisker, uppgick i slutet av året i genomsnitt till två gånger solvenskravet. Kassornas solvens var fortfarande högst bland de olika grupperna av pensionssammanslutningar.

Tack vare den goda sysselsättnings- och inkomstutvecklingen ökade lönesumman (ArPL) med 6,7 procent och arbetspensionsbolagens premieinkomst ca fyra procent. Den låga arbetslöshetsgraden och det goda sysselsättningsläget i synnerhet bland äldre personer har också bidragit till att pensioneringsåldern stigit.

På aktiemarknaden bröts den långvariga uppgående trenden och byttes mot en nedåtgående. Globala svårigheter i finansieringsystemet återspeglades också på finländska pensionsplacerare. År 2007 blev avkastningen mindre än under några föregående år. Under de tio senaste åren var den årliga reala avkastningen på placeringarna 5,3 procent i snitt. Åren 2003-2007 var den reala avkastningen ca sju procent, men i fjol uppnåddes bara 2,6 procent. Arbetspensionsbolagens årsavkastning var 5,4 procent, pensionsstiftelsernas 4,3 och pensionskassornas 5,5 procent. Pensionsför-

säkrarna inom den offentliga sektorn hade en årsavkastning på 5,0 procent. I den sistnämnda siffran ingår också Finlands Banks pensionsanstalt samt FPA:s personalpensioner.

Lönsamma fastighetsplaceringar

Det är lätt att vara efterklok och säga hur man borde ha gjort och placerat. Den bästa avkastningen i fjol kom från fastighetsplaceringar, kapitalmarknadsplaceringar och så kallade hedgefonder eller skyddsfonder.

Framgångar med dessa gynnade Veritas och Varma, som fick den bästa avkastningen bland arbetspensionsbolagen, 7,3 procent för Veritas och 6,0 procent för Varma. Bland den offentliga sektorns pensionsförsäkrare kom Kommunernas pensionsförsäkring med sin avkastning på sex procent i kapp med Varma. Bland de olika sammanslutningsgrupperna hade pensionskassorna procentuellt sett mest fastighetsplaceringar. Pensionskassornas placeringstillgångar har dock större betoning på aktier och ränteplaceringar. Aktier och ränteplaceringar avkastade mindre än på lång sikt och detta syntes i synnerhet i pensionskassornas, men också Statens pensionsfonds (SPF) låga placeringsavkastning. Enligt finansministeriets anvisningar får SPF nämligen inte placera direkt i fastigheter.

De olika arbetspensionsbolagens placeringsportföljer skiljer sig allt mer från varandra och en granskning av ett år i sänder kan visa på stora skillnader i placeringsavkastningen. Ju längre tidsperioden är, desto mindre kan skillnaderna givetvis bli. De största offentliga pensionsplacerarna Kommunernas pensionsförsäkring och Statens pensionsfond är inte bundna av samma bestämmelser om placeringsverksamhet och solvens som gäller inom den privata sektorn. Finansministeriet utfärdar visserligen särskilda begränsningar för SPF.

Här presenteras pensionsstiftelsernas och -kassornas siffror endast på summanivå. Upp-

gifterna om varje pensionsanstalt publiceras i höst på Försäkringsinspektionens webbplats.

Reformen av bestämmelserna om placeringsverksamheten

Tack vare de placeringsreformer som gjorts redan från början av år 1997 har arbetspensionsbolagen haft möjlighet att eftersträva större avkastning på sina placeringar. Med de bestämmelser som trädde i kraft i början av år 2007 förbättrades pensionsanstaltarnas förmåga att bära risker ytterligare. En del av risken på aktiemarknaden överfördes samtidigt på gemensamt ansvar.

Samtidigt reformerades täcknings- och solvensbestämmelserna.

I samband med placeringsreformen ersattes beräkningsräntan, dvs. ArPL-systemets avkastningskrav, av ett nytt begrepp. Överföringsskyldigheten till fonden består av tre delar: fondräntan, avsättningskoefficienten och aktieavkastningskoefficienten. Fondräntan på tre procent används till att fastställa fonderade avgiftsdelar och ansvarsskulden. Avsättningskoefficienten bestäms utgående från pensionsanstaltarnas solvens. Aktieavkastningskoefficienten bestäms enligt den vägda genomsnittsavkastningen av pensionsanstaltarnas noterade aktieplaceringar. Det aktieavkastningsbundna tilläggsförsäkringsansvaret fastställs årligen så att det i proportion till ansvarsskulden är lika stort för alla anstalter.

Aktieavkastningskoefficienten under kvartallerna år 2007 varierade från -24,4 procent till 30,6 procent. Hela årets värde fastställdes till slut till 1,7 procent.

ArPL:s ikraftträdande ökade försäkringsöverföringarna

Marknadsandelarna förändras när företagen kan byta arbetspensionsbolag fyra gånger om året. Utgående från detta beräknas den s.k. överföringsrörelsen. Mätt med ArPL-premieinkomsten mer än fördubblades överföringsrörelsen år 2007.

ArPL:s ikraftträdande utvidgade de existerande bolagens marknadsfält till de tidigare KAPL- och KoPL-branscherna i och med att Etera i början av året förlorade sin monopolställning som försäkrare av korttidsanställda, närmast byggnadsbranschen och konstnärerna. Samtidigt fick också Etera rätt att sälja nya ArPL-försäkringar, vilket innebar att också dess marknadsområde utvidgades. Etera förlorade dock en del av sitt bestånd. Bland arbetspensionsbolagen ökade Pensions-Fennia relativt sett mest både antalet försäkrade och premieinkomsten.

I och med att ArPL trädde i kraft ökade också antalet försäkrade hos kyrkans arbetsgivare, eftersom alla anställda hos kyrkans arbetsgivare nu försäkras enligt KyPL. Tidigare hade en del av dem försäkrats enligt KAPL och KoPL.

I stiftelserna minskade antalet försäkrade personer med upplösningar av stiftelser endast med ca ett tusen försäkrade jämfört med året innan. År 2007 upplöstes pensionsstiftelserna för Päijät-Hämeen Puhelin, Effoa-koncernens kontorspersonal och Hyvinkää Kumi Oy samt St1 Eläkesäätiö (Esson eläkesäätiö). I pensionskassorna var riktningen den motsatta när antalet medlemmar i Keskos pensionskassa ökade med ca 5 500 anställda.

Utmanande också i år

År 2008 har avkastningen av placeringarna minskat. Arbetspensionsbolagens placeringsavkastning har krympt och hamnat på minus-

sidan till följd av sjunkande aktiekurser. I fråga om placeringsavkastningar kan hela det innevarande året bli betydligt svagare än de senaste åren på grund av osäkerheten på finansmarknaden.

Arbetspensionsanstaltarnas solvens minskar, men verksamhetskapital har lagts upp just med tanke på dessa dåliga tider. Riskerna har också minskats, dvs. bolagen har medvetet gjort sina aktieportföljer lättare. Den snabba ökningen av hedgefondplaceringar har planat ut. Däremot har fastigheternas andel ökat i alla pensionsammanslutningsgruppers placeringsportföljer.

Avkastningen av placeringarna påverkar i det långa loppet behovet att ta ut pensionsavgifter för att finansiera pensionerna: ju större avkastning, desto mindre avgifter. På lång sikt betyder en procentenhets förbättring av avkastningen uppskattningsvis en 2,5 procentenhets sänkning av arbetspensionsavgiften.

Enligt prognoser från hösten 2007 (PSC) är behovet att höja arbetspensionsavgifterna inom den privata sektorn endast ca fyra procent fram till år 2030.

Den globala ekonomin har sina risker, som vi kanske inte ännu kan identifiera. Åtminstone de största arbetspensionsbolagen rapporterar kvartalsvis om sina placeringar, vilket ökar öppenheten. I Finland siktar tillsynen av placeringsverksamheten och placeringsbestämelsema uttryckligen på att placeringarna ska trygga pensionspengarna. Förmågan att bära risker har förbättrats ytterligare. Tillsynen reformeras också, när Försäkringsinspektionen och Finansinspektionen i början av nästa år slår ihop sina krafter.

Seija Lehtonen

Artikelförfattaren var tidigare specialsakkunnig vid Pensionsskyddscentralen men har övergått till Ilmarinen som chef för försäkringsberäkning

Arbetspensionsanstaltarnas nyckeltal 2007

Uppgifterna enligt Tela och pensionsanstaltarnas bokslut

	Bolag	Stiftelser (ArPL)	Kassor (ArPL, FöPL)	SPK (SjPL)	LPA (LFöPL)	SK/ SPF (StaPL)	KP (KomPL)	KCF (KyPL)	Totalt
Försäkrade	1 587 021	77 673	40 057	9 200	86 549	180 000	490 000	21 392	2 491 892
Pensionärer	939 587	40 681	29 376	8 633	166 603	316 000	313 100	18 377	1 832 357
Inkomster									
Premieinkomst mn €	9 119,0	772,9	248,0	55,6	139,6	1 541,8	3 571,7	143,4	15 592,0
Nettoavkastning av placeringsverksamheten enligt bokfört värde	3 957,5	341,0	158,9	62,4	2,5	1 629,0	1 364,0	64,4	7 579,8
Sammanlagt	13 076,5	1 113,9	406,9	86,8	142,1	1 856,1	5 296,4	196,8	23 171,7
Kostnader									
Pensionsutgift/utbetalda pensioner	7 899,4	597,4	299,3	110,2	638,0	3 185,0	2 654,0	113,3	15 496,6
Totala driftskostnader	245,8	9,4	7,5	7,6	15,3	4,0	56,6	6,9	353,1
Sammanlagt	8 145,2	606,8	306,8	117,8	653,3	3 096,7	2 546,2	113,7	15 849,7
Tillgångar och ansvar									
Ansvarsskuld mn €	68 610,2	5 272,2	2 443,9	620,7	25,9 (1)	-	-	-	76 946,9
Placeringsstillgångar mn € verkligt värde	74 203,0	5 545,7	2 901,5	719,3	140,6 (2)	12 050,9	24 191,0	791,8	120 403,2
Placeringarnas fördelning %									
Fastigheter	11,0	4,8	20,9	30,0	12,6	-	8,0	11,2	9,5
Aktier*	46,0	30,1	40,2	47,2	28,4	44,0	53,0	41,5	44,2
Ränteplaceringar	43,0	65,1	38,9	22,8	59	56,0	39,0	47,3	46,3
Sammanlagt	100,0	100,0	100,0	99,9	100	100	100	100	100
Nettoavkastning av placeringar, verkligt värde %	5,4	4,3	5,5	4,5	2,9	1,8	6,0	3,6	
Verksamhetskapital mn €	17 663,3	1 286,6	851,5	190,0					
Solvensgrad	29,9	31,4	40,5	35,1					

*Inkl. övriga/alternativa placeringar

1) Endast för LFöPL, LPA:s ansvarsskuld 116,5 mn euro.

2) Även annat än LFöPL

Arbetspensionsförsäringens bokslutssiffror 2007

Varma		Ilmarinen		Pensions-Tapiola		Pensions-Fennia		Etera		Veritas Pensionsförsäkring		Pensions- Alandia		Sammanlagt	
2007	förändring %	2007	förändring %	2007	förändring %	2007	förändring %	2007	förändring %	2007	förändring %	2007	förändring %	2007	förändring %

Försäkrade (antal)

ArPL	447 000	4,9	417 000	7,8	191 678	5,4	162 940	20,3	129 000		46 235	13,2	6 759	10,3	1 400 612
FöPL	37 300	-0,3	51 289	2,8	49 425	3,7	31 610	5,6	1 603		13 960	-2,4	1 222	2,2	186 409
Sammanlagt	484 300	4,5	468 289	7,2	241 103	5,1	194 550	17,6	130 603		60 195	9,1	7 981	9,0	1 587 021

Pensionstagare (antal)

Sammanlagt	302 100	1,9	262 971	2,0	114 540	3,5	77 610	2,6	155 975	-0,5	23 074	4,5	3 317	2,9	939 587	1,8
-------------------	----------------	------------	----------------	------------	----------------	------------	---------------	------------	----------------	-------------	---------------	------------	--------------	------------	----------------	------------

Intäkter (mn €)

Premieinkomst																
ArPL-premieinkomst	3 018,0	5,6	2 581,0	4,4	1 117,5	6,8	857,7	8,8	624,7	-13,8	257,7	8,3	21,1	9,7	8 477,7	4,0
FöPL-premieinkomst	129,0	3,2	193,9	6,8	156,2	7,5	110,4	9,4	3,5		48,0	1,7	2,8	-5,2	643,8	6,8
Återförsäkring mm.	-0,2	-73,6	-2,3	14,5	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		-2,5	-8,2
Sammanlagt	3 146,8	5,5	2 772,5	4,5	1 273,7	6,9	968,1	8,9	628,2	-13,3	305,7	7,2	23,9	7,8	9 119,0	4,2
Nettoavkastning av placeringssamheten enligt bokfört värde	1 514,6	-7,1	1 402,7	-17,8	351,6	10,6	239,1	-35,0	261,0	-28,1	179,1	87,9	9,4	-27,7	3 957,5	-11,9
Sammanlagt	4 661,4	1,1	4 175,2	-4,2	1 625,3	7,7	1 207,2	-4,0	889,2	-18,3	484,8	27,4	33,3	-5,3	13 076,5	-1,2

Kreditförluster (mn €)

	8,6	-9,7	9,2	18,7	8,5	17,7	4,1	-11,6	6,2	-29,8	2,5	-37,9	0,1	18,5	39,2	-6,9
--	-----	------	-----	------	-----	------	-----	-------	-----	-------	-----	-------	-----	------	------	------

Pensionsutgift (mn €)

ArPL	2 886,3	6,3	2 276,6	6,9	756,8	7,8	582,1	7,1	863,2	4,6	169,0	9,2	11,9	8,5	7 545,9	6,6
FöPL	178,4	3,8	220,1	5,6	158,4	8,4	92,9	5,8	0,0	-100,1	33,1	8,9	2,5	10,3	685,4	7,8
Sammanlagt	3 064,8	6,2	2 496,7	6,8	915,2	7,9	674,9	6,9	863,2	6,0	202,1	9,1	14,3	8,8	8 231,3	6,7
Ansvarsfördelning	-315,1	-4,4	-98,3	0,1	142,6	19,3	105,9	33,7	-217,7	14,4	45,8	8,6	4,8	12,1	-331,9	-11,0
Sammanlagt	2 749,7	7,5	2 398,4	7,1	1 057,7	9,3	780,8	9,9	645,6	3,4	248,0	9,0	19,2	9,6	7 899,4	7,6

Totala driftskostnader (mn €)

Anskaffning	5,3	17,7	14,0	64,0	10,9	16,2	9,7	-5,6	20,1		1,9	5,2	0,1	9,9	62,0	79,3
Omkostnader	41,0	11,5	33,9	18,7	15,2	22,3	11,6	-33,3	4,8	-76,4	5,6	7,8	0,2	66,2	112,2	-7,0
Administration	11,9	-10,9	16,7	-2,4	8,9	6,5	5,5	-12,7	7,7	-33,5	3,0	1,7	0,7	8,3	54,4	-9,8
Lagstadgade avgifter	5,6	-64,2	5,3	-62,1	2,6	-59,5	1,9	-59,2	1,1	-68,2	0,7	-56,8			17,2	-62,4
Sammanlagt	63,9	-9,3	69,8	2,5	37,6	2,8	28,8	-25,7	33,7	-4,5	11,1	-2,8	1,0	15,9	245,8	-5,9
Ersättningar	17,3	-5,9	19,5	27,2	8,0	15,4	8,1	1,4	10,5	-2,2	2,1	11,6	0,2	-23,3	65,6	6,9
Upprätthållande av arbetsförmågan	3,8	18,9	2,8	-33,0	1,1	38,0	0,7	41,8	1,2	20,0	0,3	99,8	0,0		9,8	0,6
Placeringsverksamhet	14,7	19,5	9,8	7,1	4,3	17,8	5,9	-8,4	5,4	93,0	2,5	28,5	0,6	107,8	43,1	18,1
Övriga	0,0		1,6		0,5		0,0		0,0		0,0		0,0		2,1	
Sammanlagt	99,7	-4,4	103,5	5,0	51,4	5,9	43,4	-19,0	50,7	2,0	15,9	3,7	1,8	29,5	366,4	-1,4

Totala driftskostnader i % av premieinkomsten	3,2	-0,3	3,7	0,0	4,0	-0,0	4,5	-1,5	8,1	1,2	5,2	-0,2	7,5	1,3	4,0	-0,2
---	-----	------	-----	-----	-----	------	-----	------	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----	------

Kostnader som täckts med omkostnadsdelen i % av omkostnadsintäkterna	74,0	2,0	85,9	10,1	81,1	4,6	84,6	-6,6	96,7		86,8	1,5	89,5	6,2	83,0	0,1
--	------	-----	------	------	------	-----	------	------	------	--	------	-----	------	-----	------	-----

Fördelning av de totala driftskostnaderna (%)****

Anskaffning	5	1,0	14	4,9	21	1,9	22	3,2	40	39,7	12	0,2	8	-1,4	17	7,6
Omkostnader	41	5,9	33	3,8	30	4,0	27	-5,7	9	-31,3	35	1,3	10	2,2	31	-1,9
Administration	12	-0,9	16	-1,2	17	0,1	13	0,9	15	-8,1	19	-0,4	38	-7,4	15	-1,4
Lagstadgade avgifter	6	-9,4	5	-9,0	5	-8,1	4	-4,4	2	-4,8	4	-5,8	0	0,0	5	-7,6
Sammanlagt	64	-3,4	67	-1,6	73	-2,2	66	-6,0	66	-4,5	70	-4,7	56	-6,5	67	-3,2
Ersättningar	17	-0,3	19	3,3	16	1,3	19	3,7	21	-0,9	13	0,9	10	-6,6	18	1,4
Rehabilitering	4	0,8	3	-1,5	2	0,5	2	0,7	2	0,4	2	0,8	0	0,0	3	0,1
Placeringsverksamhet	15	2,9	10	0,2	8	0,8	14	1,6	11	5,0	15	3,0	35	13,1	12	1,9
Övriga	0	0,0	2	-0,4	1	-0,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	-0,1
Sammanlagt	100		100		100		100		100		100		100		100	

Ansvarsskuld (mn €)	25 571,1	7,6	22 661,1	8,3	7 197,7	7,7	5 652,5	7,3	5 692,1	3,5	1 664,6	15,3	171,2	8,1	68 610,2	7,6
----------------------------	-----------------	------------	-----------------	------------	----------------	------------	----------------	------------	----------------	------------	----------------	-------------	--------------	------------	-----------------	------------

Varma		Ilmarinen		Pensions-Tapiola		Pensions-Fennia		Etera		Veritas Pensionsförsäkring		Pensions-Alandia		Sammanlagt	
2007	förändring %	2007	förändring %	2007	förändring %	2007	förändring %	2007	förändring %	2007	förändring %	2007	förändring %	2007	förändring %

Placeringsstillgångar (verkligt värde, mn €)

Fastigheter	3 255,1	18,9	2 165,3	-4,2	979,7	9,6	698,2	8,3	877,0	25,8	293,5	-5,6	12,2	-0,0	8 281,0	9,6
Aktier	14 849,1	19,5	11 200,7	23,7	2 248,2	5,2	2 847,5	16,1	2 462,0	22,9	700,9	8,8	64,2	11,2	34 372,6	19,4
Finansmarknadsinstrument (inkl. masskuldebrev)	9 292,7	-13,7	9 058,3	-14,1	4 550,0	6,0	2 322,9	-0,4	2 582,0	-13,6	852,9	13,0	110,2	4,1	28 769,0	-9,5
Lån	1 021,4	9,8	1 239,3	8,8	90,5	11,9	237,7	-2,2	168,0	7,7	16,2	-19,0	7,3	-2,2	2 780,4	7,9
Sammanlagt	28 418,3	5,8	23 663,6	2,9	7 868,4	6,3	6 106,3	7,6	6 089,0	4,1	1 863,5	7,7	193,9	5,8	74 203,0	5,0

Placeringarnas fördelning %****

Fastigheter	11	1,3	9	-0,7	12	0,4	11	0,1	14	2,5	16	-2,2	6	-0,4	11	0,5
Aktier	52	6,0	47	8,0	29	-0,3	47	3,4	40	6,2	38	0,4	33	1,6	46	5,6
Finansmarknadsinstrument (inkl. masskuldebrev)	33	-7,4	38	-7,6	58	-0,1	38	-3,1	42	-8,7	46	2,1	57	-0,9	39	-6,2
Lån	4	0,1	5	0,3	1	0,1	4	-0,4	3	0,1	1	-0,3	4	-0,3	4	0,1
Sammanlagt	100		100		100		100		100		100		100		100	

Avkastningen på verkligt värde (%)

Sammanlagt	6,0	-3,4	5,7	-2,8	4,1	-2,7	4,0	-4,2	4,5	-3,2	7,3	-3,5	4,8	-5,0	5,4	-3,3
-------------------	------------	-------------	------------	-------------	------------	-------------	------------	-------------	------------	-------------	------------	-------------	------------	-------------	------------	-------------

Räkenskapsperiodens resultat (mn €)*****

Försäkringsrörelse	34,0	-32,1	9,0	19,9	-38,2	22,7	3,8	-13,1	37,0		11,0	-0,4	2,1	75,0	58,7
Placeringsverksamhet	434,6	1 124,2	321,6	807,6	-50,1	134,2	-34,8	163,2	8,0		51,7	90,8	0,9	-89,8	731,9
Omkostnadsrörelse	26,6	28,5	14,0	22,9	10,1	11,7	6,6	-1,9	1,5		1,9	2,0	0,1	-50,0	60,8
Sammanlagt	495,2	1 120,7	344,6	850,3	-78,2	168,6	-24,4	148,3	46,5		64,5	92,5	3,2	-68,3	851,4

% av ArPL-premieinkomsten	16,4	39,2	13,4	34,4	-7,0	16,1	-2,8	18,8	7,4		25,0	38,9	15,2	52,5	10,0
% av ansvarsskulden	1,9	4,7	1,5	4,1	-1,1	2,5	-0,4	2,8	0,8		3,9	6,4	1,9	6,4	1,2

Avkastning av placeringsverksamheten enligt verkligt värde	1 632,1	-29,9	1 325,0	-26,5	303,1	-37,5	237,5	-45,4	265,0	-37,8	129,7	-22,9	8,6	-47,9	3 901,1	-31,1
Avkastningskrav på ansvarsskulden	-1 197,5	-0,7	-1 003,4	0,8	-353,3	0,7	-272,4	0,4	-256,0	-1,9	-78,0	0,6	-7,7	0,0	-3 168,3	-0,0
Sammanlagt	434,6	-61,3	321,6	-60,2	-50,1	-137,3	-34,8	-121,3	8,0	-95,1	51,7	-43,1	0,9	-89,8	731,9	-70,6

Överföring till kundåterbäring*

% av ArPL-lönesumman	0,6	0,0	0,6	-0,1	0,4	0,0	0,4	0,2	0,6	-0,1	0,5	0,0	0,7	-0,7	0,6	-0,0
% av ArPL-försäkringsavgiften	3,1	0,3	2,9	-0,4	1,8	0,0	1,8	0,8	2,9	-0,3	2,3	-0,2	6,4	4,3	2,5	-0,1

* I Veritas Pensionsförsäkrings och Pensions-Alandias överföringar till kundåterbäringar ingår till skillnad från de övriga även överföring från försäkringsrörelsen (VA2).

Verksamhetskaptal och solvens i övrigt (mn €)

Eget kapital	79,0	4,7	90,5	5,1	49,2	5,7	30,1	5,7	38,5	10,0	19,5	-11,9	0,7	6,7	307,6	4,5
Ackumulerade bokslutsdispositioner	0,1	-58,6	10,2	-30,9	0,0		0,1	-25,1	0,0		2,5	1,9	0,1	-30,6	13,0	-23,9
Värderingsdifferenser	3 721,3	3,3	2 100,2	-3,6	779,2	-5,0	590,1	-0,3	469,9	0,8	257,3	-16,6	23,0	-3,5	7 940,8	-0,6
Ofördelat tilläggsförsäkringsansvar	3 258,6	8,3	3 937,1	9,7	590,1	-3,4	539,9	-7,4	973,8	-0,0	198,3	96,7	27,5	7,5	9 525,4	7,1
Övriga	-26,3	18,7	-69,2	77,5	-12,4	72,6	-4,0	309,6	-11,0	-47,6	-1,0	-42,4	-0,0	-50,0	-123,9	34,5
Verksamhetskaptal	7 032,7	5,5	6 068,8	4,1	1 406,1	-4,4	1 156,3	-3,8	1 471,2	1,2	476,5	10,3	51,3	2,3	17 662,8	3,3
Verksamhetskaptal / ansvarsskuld vid solvensberäkningen %	31,5	-0,6	32,5	-1,2	21,3	-3,0	22,7	-3,0	31,2	-1,1	32,6	0,3	35,7	-2,1	29,9	-1,3
Verksamhetskaptal / solvensgräns	1,9	-0,2	2,0	-0,4	1,8	-0,4	1,7	0,0	2,0	-0,8	2,2	-0,2	2,7	-0,4	1,9	-0,3
Utjämningsansvar	938,3	3,1	917,9	0,9	295,0	-11,5	260,1	1,3	656,5	-0,7	123,5	9,1	14,6	11,9	3 205,9	0,3
Fördelat tilläggsförsäkringsansvar	92,0	17,9	74,0	-8,6	19,6	8,9	15,3	105,5	18,5	-19,4	6,0	-1,5	0,3	-19,2	225,8	5,5
Personal (antal)	646	-3,7	525	0,0	383	3,8	247	0,8	368	-6,6	125	0,8	20	5,3	2 314	-1,4

*** Pensions-Tapiolas siffra är en kalkylmässig arbetskraftsiffra som bolaget angett

**** Förändringarna avser procentenheter

***** Vid räkenskapsårets resultat anges siffrorna från 2006 i förändringskolumnen för jämförelse

NIO TERMER

Aktieavkastningsbundet tilläggsförsäkringsansvar

Det aktieavkastningsbundna tilläggsförsäkringsansvaret infördes i början av år 2007 och det bestäms enligt utfallet av den genomsnittliga aktieavkastning som arbetspensionsanstalterna inom den privata sektorn fått efter det så att positiv avkastning ökar ansvaret medan negativ avkastning minskar det. Förändringen av det aktieavkastningsbundna tilläggsförsäkringsansvaret beräknas genom att multiplicera pensionsansvaret med produkten av vägningskoefficient och aktieavkastning. Det aktieavkastningsbundna tilläggsförsäkringsansvaret får variera mellan -5 och 10 procent av pensionsansvaret. Underskott täcks från verksamhetskapitalet och överskott avsätts till ålderspensionsansvaret.

Ansvarsskuld som ska täckas

Den ansvarsskuld som ska täckas är ansvarsskulden enligt bokslutet utökad med skulderna till ansvarsfördelningen och försäkringstagarna efter avdrag för premieansvaret för pensionsförsäkring för företagare.

Försäkringsteknisk ansvarsskuld

Den försäkringstekniska ansvarsskulden är en uppskattning av bolagets framtida pensionsutgifter till den del de har fonderats. Den antecknas i bokslutet.

Kundåterbäring

En återbäring som delas ut till APL-försäkringstagarna och som beaktas som sänkta försäkringsavgifter. Kundåterbäringen delas ut från det fördelade tilläggsförsäkringsansvaret.

Omkostnadsdel

En del av försäkringsavgiften som är avsedd för att täcka bolagets rörelsekostnader.

Solvensgräns

Solvensgränsen är en storhet som beräknas utifrån strukturen hos bolagets placeringsbestånd och ansvarsskuldens belopp. Inom ett år bör det inte kunna ske större växlingar i placeringarnas värde än solvensgränsen.

Utjämningsansvar

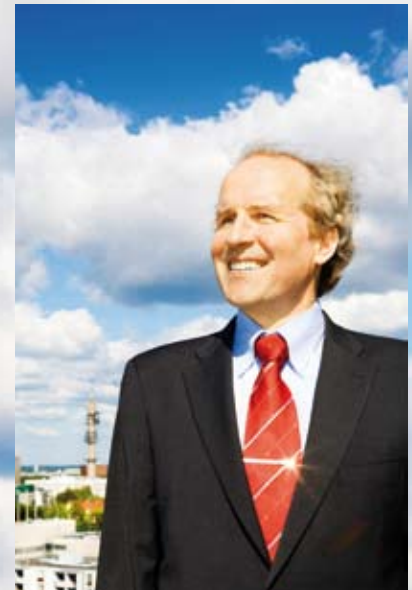
Utjämningsansvaret uppkommer av försäkringsrörelsens resultat och utgör en buffert för de år då det beviljas mer nya pensioner än under genomsnittliga år.

Verksamhetskapital

Med verksamhetskapital avses skillnaden mellan bolagets tillgångar och ansvar enligt gängse värde. Verksamhetskapitalet är avsett för att utjämna placeringsverksamhetens risker.

Värderingsdifferens

Skillnaden mellan tillgångarnas gängse värde och bokförda värde.

Ansiktena bakom siffrorna

Artiklarna och tabellerna i bokslutsbilagan har producerats av ansvarsfördelningschef Barbara D'Ambrogio-Ola (uppe t.v.) och specialsakkunnig Seija Lehtonen på Pensionskyddscentralen, beräkningschef Mika Tapanainen (t.v.) på Ilmarinen och utvecklingschef Reijo Vanne på TELA.